

Scrierile lui Mihai Tican-Rumano – periplu cultural român-iberic

Ecaterina CREȚU, Mihaela BUZATU HRIBAN*

Key-words: *Mihai Tican-Rumano, journey, cultural geography, Spain, Liviu Rebreanu, Romania(n), identity*

1. Mihai Tican-Rumano (1895-1967), călător neobosit, peregrin modern, care a străbătut, în decursul a patru decenii, lumea în lung și-n lat (Europa, Africa, Asia, cele două Americi, Australia), și-a înscris numele în literatura română și în cea spaniolă prin opera de factură memorialistică, reportaje, scrieri cu caracter monografic, prin romane de aventuri (*Despre pământul drag al patriei mele* – 1916, *Viața albului în țara negrului* – 1927, *Lacul cu elefanți* – 1928, *Corrida* – 1930, *Peisage iberice* – 1930, *Misterele continentului negru* – 1932, *Icoane dunărene. Dunărea, Delta și taina bălților* – 1933, *Abisinia* – 1935, *Spania de azi* – 1936, *Nopti barceloneze. Barrio Chino* – 1937 ș.a.).

Grijile vieții (căci a fost, rând pe rând lustragiu, șofer, marinar, vânzător de ziare, reporter, publicist, atașat de presă onorific), dar și neastâmpărul călătoriei au făcut ca românul, născut la Berevoiești-Pământeni, lângă Câmpulung-Muscel (Argeș), să părăsească meleagurile copilăriei, când nu avea nici 13 ani, ca după scurte popasuri prin țară, să se îmbarce pe un vas care îl va duce în Italia, și, mai apoi, de aici „în lumea largă și în necunoscut”.

La vârsta de 19 ani îi apăreau deja, la Buenos Aires, primele articole despre frumusețile ținuturilor românești și, câțiva ani mai târziu, tot în Argentina apare cartea intitulată *Despre pământul drag al patriei mele*. În 1934 avea să reunească în volumul *Icoane dunărene* impresiile despre ținutul Deltei, împărăția bălților, cursul Dunării. În anii '30 scrie, de asemenea, note de drum, însemnări de călătorie, în care surprinde diversitatea peisagistică a meleagurilor românești, îndeosebi frumusețea ținuturilor bucovinene, a litoralului românesc, încărcăturile de taină ale mănăstirilor și bisericilor românești. Articolele apărute, mai întâi, în presa vremii, sunt adunate, mai târziu, în volumul *Hoinărind prin țară* (Tican-Rumano, 1971). Călătorul se arată interesat de specificul geografic și turistic al ținutului în care poposește, de legenda locurilor, de așezămintele istorice și culturale. Scrierile au nota specifică literaturii de informare turistică. Aflăm mențiuni relevante privind lăcașurile de cult: catedrale – Catedrala Sfântul Ioan de la Vaslui, zidită de Ștefan cel Mare „pe la anul 6983 (1475), în urma biruinței câștigate contra turcilor în lupta de la Rahova” (Tican-Rumano 1971: 123), schituri și mănăstiri – Mănăstirea Pasărea, al cărei nume este explicat prin descoperirea locului ei de către măicuțe, urmând calea prin pădure,

* Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, România.

în direcția de unde venea cântecul unei păsări măiastre; după alții „mănăstirea și-ar fi luat numele de la un lac care o înconjoară” (Tican-Rumano 1971: 160). La Mănăstirea Agapia, a cărei pictură se datorează în bună parte, lui Nicolae Grigorescu, află trei tablouri care merită o atenție specială: „Sfântul Gheorghe”, inspirat din statuia lui Donatello de la Or San Michele din Florența, „Maica Domnului cu Isus în brațe” și „Intrarea în Ierusalim” (Tican-Rumano 1971: 85). Poposește la vetrele noastre istorice: Biserica Stelea, zidită în 1645 de Vasile Lupu la Târgoviște și repictată de Constantin Brâncoveanu în anul 1699 (Tican-Rumano 1971: 25), la Biserica Domnească, ridicată de Petre Cercel în anul 1583 (Tican-Rumano 1971: 26), la Biserica Sfântul Nicolae de la Brașov, a cărei construcție datează din 1945, la „Biserica Neagră”, zidită în 1385, clădire masivă în stil gotic, a cărei construcție „se zice că a durat o sută de ani” (Tican-Rumano 1971: 73). Mănăstirea Govora îl impresionează prin tainicile ei bolți, admirate la o oră târzie din noapte, când se deșteaptă amintirile trecutului, „când imaginația sare peste întinderea veacurilor întregi, oprindu-se către început”. Evocarea lasă, arareori, loc accentelor lirice, ca în notații de tipul celei pe care o reținem pentru forța de sugestie: „afară lampionul lunii, de un galben mat japonez, se ridică pe taler din, ghebul de smoală al unei cămile cu spinarea noduroasă – un munte” (Tican-Rumano 1971: 193).

Însemnările poartă amprenta reportajului, și când înfățișează muzee, castele (Castelul Bran, datând din secolul al XIII-lea, „monument cu aspect medieval [...] podoabă a munților, bijuterie neprețuită [...] castel plin de mireasma trecutului istoric [...] locuit de voievozi și pârçalabi români”¹), palate (Palatul lui Mavrocordat din Vaslui², Palatul de la Potlogi, construit de Constantin Brâncoveanu³).

Descrierea așezămintelor culturale ocupă un loc însemnat în configurarea imaginii patrimoniului turistic al țării; la Craiova este impresionat deopotrivă de Teatrul Național, de Muzeul Aman, de biblioteca amenajată în casa lui Alexandru Aman (Tican-Rumano 1971: 174), dar și de aceea din Bârlad, întemeiată de Stroe S. Belloescu, „bibliotecă națională care completează frumos misiunea culturală a orașului” (Tican-Rumano 1971: 127-128).

Cel care, în 1959, a înzestrat orașul Câmpulung-Muscel cu o valoroasă colecție de artă plastică și satul natal cu o impresionantă galerie de tablouri⁴ s-a dovedit sensibil nu numai față de lucrările lui Grigorescu, Aman, Petrașcu, Vermont, Steriadi, Kimon Loghi, Nițescu Mirea din muzeul craiovean, ci și de frumusețea parcurilor și a grădinilor care sporesc pitorescul capitalelor de județ de la început de secol XX (Parcul Bibescu din Craiova⁵, Parcul Gherăiești din Bacău⁶ ș.a.).

¹ Tican-Rumano 1971: 117–118.

² Tican-Rumano 1971: 125.

³ Tican-Rumano 1971: 140–141.

⁴ Ion Dumitrescu, l-a cunoscut pe Tican, prin anul 1958, în casa poetului Minulescu, ca prieten și musafir al fiicei poetului, Mioara, și al soției, Claudia Millian. Pentru muzeul din Câmpulung Muscel și din Berevoiești, Mihail Tican, „straniu pelerin prin vocație”, a strâns peste 250 de lucrări. Același autor menționează că Tican „se legase în Spania de un anumit sat în care revenea din când în când din preumblările sale. La fiecare apariție, de la un capăt la altul al satului, copiii, de a căror simpatie se bucura, strigau cât îi ținea gura «ha venido rumano! – A venit românul!». De la strigătele acestor copii și-a adăugat el la numele Mihail Tican, vocabula Rumano, nume sub care s-a făcut mai târziu cunoscut ca gazetar și scriitor” (Dumitrescu 2003: 114–115).

⁵ Tican-Rumano 1971: 175.

Gustul pentru pitoresc și exotic va păstra neștirbită nostalgia locurilor pe care le va părăsi de foarte timpuriu, după cum va mărturisi memorialistul însuși:

Obosit și însetat, jinduiam, de pe pământurile străine, pe care le cutreieram, după umbra odihnitoare a mestecănelului din grădina noastră, după gălgâitul răcoritor al Cacovei la răstoace, după chemarea și mângâierile dulci ale mamei (Tican-Rumano 1973: 6–7).

I-au rămas vii imaginea iarmarocului de la Câmpulung, unde mama îl ducea an de an; târgul de lângă Mănăstirea Negru-Vodă avea o tradiție de mai multe veacuri, fiind cunoscut de dinaintea domniei lui Matei Basarab și având în epocă importanța vestitului târg din Lipsca. Se întâlneau odinioară, la Câmpulung, neguțători din Alep, din Damasc, din Lipsca, și chiar genezezi.

Toate mărfurile lumii se adunau aci, la bâlciul care devenise într-un timp unul din cele mai mari debușee ale mărfurilor din Europa și Asia și, netăgăduit, cel mai mare târg din Țările Române (Tican-Rumano 1971: 164).

„Bâlciul regional” al copilăriei rămâne în amintire la fel de pitoresc ca și vestitul „târg de fete” de pe Muntele Găina, unde an de an se adună „oaspeți din străinătate, țărani mânați de dorul întâlnirii”. Târgul este un „rendez-vous” natural; oameni despărțiți de ani, prieteni, cunoscuți, intelectuali din toate colțurile Ardealului, se întâlnesc în acest loc unde în noaptea de „Sânt Ilie” se redeșteaptă duhul pădurii și istoria. „Curg povestirile, amintirile, legendele [...] Tradiția spune că numele târgului se leagă de măritișul fetelor care veneau aici, cu lada de zestre” (Tican-Rumano 1971: 94).

2. Miracolul lumii pe care o cutreieră călătorul pasionat își schimbă însă succesiv decorul, căci popasurile mai lungi sau mai scurte le va face și dincolo de hotarul țării în Italia, Somalia, Argentina, în Africa Centrală și Occidentală (Senegal, Congo, Angola, Coasta de Fildeș, Sierra Leone, Nigeria, Gabon, Liberia), în America, Australia, Noua Zeelandă ș.a. Din periplul lui „pe mai mult de o treime din glob”, ne oprim aici la șederea din Spania, având în vedere, pe de o parte, preocuparea sa de a face cunoscute lumii iberice realități socioculturale românești, și, pe de altă parte, prietenia lui Tican cu unii scriitori ai vremii, căci, deși aflat în ținuturi străine, el nu s-a înstrăinat de oamenii și de locurile țării sale. Dintre scrierile datând din vremea șederii în Spania ne oprim, îndeosebi, asupra volumului *Noapți barceloneze. Barrio Chino. Cu 31 deseme de E. Deșliu-Petrașcu*, care adaugă calității lui Tican de ziarist și reporter cu certă vocație, pe aceea de autor al unei scrieri cu subiect exotic.

În Spania, Tican a locuit, cu intermitențe, între anii 1924 și 1931; în 1928–1929 era atașat de presă onorific la Madrid. În 1936 a primit din partea președintelui Republicii Spaniole, Alcalo Zamora, decorația de „Cavaler al Ordinului Republicii”, pentru meritele deosebite în sprijinirea luptei pentru democrație a poporului spaniol, prin articolele și cărțile sale. La Barcelona a scos ziarul „Dacia” (1929–1930), săptămânal hispano-român, în paginile căruia au apărut, sub semnătura lui Tican, articole privind folclorul și arta populară românească; aici au publicat și scriitori

⁶ Tican-Rumano 1971: 91.

români ai vremii: Nicolae Iorga, Liviu Rebreanu, Ion Minulescu, Cezar Petrescu Victor Eftimiu ș.a.

Debutul literar este legat de apariția în limba spaniolă, în 1927, a volumului *Viața albului în țara negrului*, iar în activitatea sa scriitoricească lucrările dedicate „celei de-a doua patrii”⁷, *Peisaje iberice* (1930), *Corrida* (1930) și *Spania de azi* (1936), marchează o nouă dimensiune a literaturii de călătorie. Poetul Miguel de Unamuno îl numea pe Mihai Tican-Rumano „un mare prieten al Spaniei” și sublinia, cu precădere, activitatea lui publicistică la ziarul „Dacia” în scopul edificării unei punți între poporul român și cel spaniol.

Despre Barcelona, „orașul istoric și industrial, înveșmântat în brumele mării și vibrând de viața tumultuoasă”, scriitorul avea să spună că este „un oraș cosmopolit în care roiesc străinii veniți din lumea celor patru vânturi” (Tican-Rumano 1973: 47). Este impresionat de „sonoritatea limbii catalane, ale cărei accente se aseamănă atât de mult cu acelea ale limbii românești”, ca și de datinile locale, uimitor de apropiate de cele de la noi. De pildă, „sardana”, dansul național catalan nu este, în opinia autorului, „decât o horă cu mișcările, ritmurile și mlădierile de pe la noi” (Tican-Rumano 1973: 49). Pitorescul locurilor (*Tibidabo*, „cel mai frumos punct al Barcelonei”, punct unic în Europa Occidentală, *Valencia*, „veche vrajă a cetății Cidului”) e sporit de celebrele monumente arhitecturale, catedrale și temple (*Sagrada Familia*). Autorul însuși avea să noteze că „a eliminat literarul în favoarea documentarului” spre a realiza imaginea unor ținuturi „de un exotic frapant”, și a unor „oameni cu suflete blânde, curate sau cu sufletele destrămate și nestatornice, pățimașe” (Tican-Rumano 1973: 53–57), cum aflăm în scrierile lui Blasco Ibanez, marele romancier al Valenciei.

Pretutindeni e interesat să descopere oameni și locuri, care compun spectacolul inedit al vieții, fie că este vorba de Madrid „orașul contrastelor, orașul veseliei, orașul surâsurilor, orașul cuceririlor deschise”, fie că e uimit de exuberanța valencienilor, cum i-a descris geograful spaniol Murillo „cei mai chiuitori și mai veseli copii ai pământului iberic”, sau de spectacolul unic al Corridei, „tragedia eroică ce are loc în arenă, cu participarea grandioasă a publicului din tribune”. Sufletul spaniol, notează autorul, este „singurul în stare să explice tauromachia, îndeletnicire în care un neam întreg se regăsește și se exaltă. Nimeni nu va putea înțelege vreodată, nici vraja, nici primejdiile adevărate ale unei lupte, în arena în care vibrează banderilele, dacă nu va păși pragul pământului spaniol” (Tican-Rumano 1973: 58).

În cartea sa *Corrida. Arte, sangre y passion (Corrida. Artă, sânge și pasiune*, Scrisoare, introducere și prefețe de Liviu Rebreanu, Corneliu Moldovanu, I. Har și Ionescu-Vion), regăsim „tradiția străbună de eroism și de frumusețe în sacrificiu a corridei spaniole”. El ne-o descrie nu ca pe un „spectacol barbar”, ci ca pe o „manifestare de artă, îndemănare și bravură, care răscumpără cu prisosință partea pur sângheroasă a spectacolului”. De altfel, Liviu Rebreanu avea să mărturisească că împreună cu Tican a văzut întâia oară o adevărată „Corrida” la Barcelona. Cel puțin teoretic – spune romancierul despre prietenul său, Tican, – „am impresia că el ar putea împlini funcțiile complicate de picador sau torero” (Rebreanu 1995: 308).

⁷ Tican-Rumano 1973: 19–26.

De prietenia lui Rebreanu cu Tican amintesc și însemnările celui dintâi din *Jurnal*. În iunie 1929, Rebreanu notează că la sosirea la Barcelona este așteptat de prietenul său împreună cu care va vedea orașul și căruia îi va face o vizită „în Ioachim Pou, 2, etaj V, ca apoi să meargă la editorul lui Tican, unde e vorba să se editeze *Pădurea spânzuraților*” (3 iunie 1929)⁸. Impresii despre călătoria lui Rebreanu în Spania, însoțit de Corneliu Moldovanu, cu prilejul Congresului de la Madrid (1937), aflăm și din *Cuvântul introductiv* la volumul *Noapți barceloneze. Barrio Chino*:

Grație amabilității D-tale, scumpe amice, în cele câteva, prea puține zile, am reușit să cunoaștem întru câțva capitala Cataloniei, aproape cât Madridul ca număr de locuitori, cel mai mare port și cel mai industrial dintre orașele Spaniei. Ne-ai fost o călăuză neobosită. Nu voi uita niciodată plimbările fără țintă precisă, fără itinerar, aranjat după Baedeker [...] D-ta erai barcelonez de câțiva ani și n-aveai nevoie de program ca să ne oferi o imagine vie a metropolei catalane. Desigur ne-ai arătat superba catedrală, capo-d'operă a stilului gotic spaniol, bătrână de aproape o mie de ani și ridicată pe temeliiile unui vechiu templu roman. Dar parcă mai bucuross ne-ai oprit la Tempo de la Sagrada Familia, curioasa creație, rămasă neterminată, a marelui arhitect Antonio Gaudi, fondatorul stilului neo-catalan, bizar și original ca însuși poporul catalan. O vizită la El Dia Grafico ne învederează și mai lămurit forța vitală a dărzului neam catalan care se îndărătnicește să-și apere și să-și păstreze ființa etnică (Tican-Rumano 1937: IV).

Împreună cu Tican, Rebreanu s-a plimbat în Barcelona „oraș revoluționar și anarhist“, unde se simțea „duhul opoziției, nu doar împotriva dictaturii, ci și împotriva centralismului spaniol”; pe bulevardele zgomotoase și pitorești ale orașului nou, au văzut monumentul lui Cristofor Columb, Expoziția Internațională, colina fermecată Tibidabo sau au asistat la cea mai impresionantă luptă de tauri din „La Plaza de Toros Monumental”. Vizita în cartierul „Barrio Chino”, „care e mai viu noaptea decât ziua, cu numeroasele lui localuri de petrecere, suspecte unde se adună marinarii, contrabandiștii, băutorii de opium și în general clienții poliției” (Tican-Rumano 1937: VI) este legată și de tristele destăinuiiri ale lui Tican privind anii de muncă și privațiunile pe care le-a suportat în Spania, ca atașat de presă onorific, colaborator la diferite ziare și reviste spaniole, fără ca statul român să susțină sau să recunoască într-un anume fel contribuțiile sale privind propaganda românească în străinătate („guvernul român a numit atașat de presă la Madrid, cu leafă grasă, pe un altul, care, făcând afaceri în Spania, avea legături neculturale, dar cu atât mai prețioase”). Tican și-a reclamat zadarnic drepturile – „adică ceea ce ai dat din sărăcia D-tale pentru țară”, cum menționează Rebreanu.

Amintirea acestor spovedanii triste despre riscurile unei cariere de publicist și de scriitor au însemnat pentru Rebreanu mai mult decât spectacolele de la *Barrio Chino*.

Volumul *Noapți barceloneze. Barrio Chino* (cu un cuvânt înainte de Liviu Rebreanu și cu „31 deseme de E. Deșliu-Petraglu), scriere de factură polițistă despre lumea tripourilor din Barcelona, este o carte la începutul căreia ar putea fi

⁸ Rebreanu 1984: 97. Tot aici aflăm mențiunea că traducerea romanului în spaniolă se va produce mult mai târziu, *El bosque de los ahorcados*, Madrid, 1944.

așezată aserțiunea scriitorului: „Relaxarea moravurilor aduce după sine obiceiul viciului” (Tican-Rumano 1937: 44).

Noți barceloneze. Barrio Chino, „desemne”
de E. Deșliu-Petraglu, p. 57

Noți barceloneze. Barrio Chino, „desemne”
de E. Deșliu-Petraglu, p. 59

Aflăm în această carte „portretul viu al unei societăți suspecte, care viețuiește în noroi, în vițiu și în sânge” (Tican-Rumano 1937: 11). Scriitorul nu-și propune să speculeze senzaționalul, ci să redea imaginea unei lumi care zace în promiscuitate, în „sărăcie scârnăvă” și unde sălășluiesc „lenevia agresivă și activitatea istovitoare”. Curiozitatea ziaristului și scriitorului descoperă în fiecare casă „lugubră și sumbră” din Barrio Chino, un fragment din labirintul vieții celor care trăiesc „din munca pe apucate și din viciul anonim”. Cafenelele, teatrele de varietăți, localurile de noapte poartă stigmatul umilinței și pe cel al degenerării.

În această lume dezumanizată, „atrăgătorii în cursă” de afaceri suspecte, ca tânărul Rosario, în compania căruia jurnalistul străbate străzile sau petrece la „Criolla” sau „El Sacristan”, ovreiuil cămătar, papa Levy, comisarul, care vrea să îl afle pe asasinul lui Manuel Aliaga sunt personaje care sporesc nota exotică a istoriei unui oraș, prin excelență cosmopolit. Firescul și „spontaneitatea descriptivului” se îmbină cu accente de „intensitate tragică”⁹ marcate de: traficul de stupefiante, afacerile de șantaj, boema barrio-ului cu tineri „cancanas”, „întreținuții, proxeneții, ratații al căror mijloc de existență se află în viciu, escrocherie și în furt”. Astfel scrierile lui Mihai Tican-Rumano devin, nu doar mărturii ale unui călător pasionat, ci și expresia unui talent scriitoricesc care adaugă documentarului revelator observații inedite despre oameni și locuri de „peste mări și țări”. Sunt roduri de gând ce se înscriu într-un *cod cultural* înțeles ca expresie a unor constante morale și axiologice împărtășite sau refuzate de firea umană, dincolo de un anumit spațiu sau timp.

⁹ Anton Tican în *Prefață* la Tican-Rumano 1990: V.

Noți barceloneze. Barrio Chino,
„desemne” de E. Deșliu-Petraglu, p. 93

Noți barceloneze. Barrio Chino,
„desemne” de E. Deșliu-Petraglu, p. 161

3. Nu atât talentul artistic, cât vocația de memorialist, de publicist, darul pitorescului, al umorului și sensibilității fac, neîndoielnic, din Tican-Rumano un scriitor care, prin spiritul iscoditor al exploratorului și prin căldura umanistului, a clădit punți trainice între oameni, civilizații și culturi.

Analiza unor astfel de scrieri-document relevă experiența nemijlocită a românului în traversarea granițelor, la început de secol XX, îndeosebi, elementele de geografie culturală, știut fiind că adevărata graniță este locul unde se face trecerea de la cunoscut la necunoscut. Sunt scrieri în care este înmănușiată experiența nemijlocită a traversării granițelor, fără considerații ample privind călătoria ca voiaj sau arta de a călători, tipul de călător (turist, voiajor, exilat etc.) și care prezintă interes sub aspectul acurateței relatării faptelor, mai mult sau mai puțin literaturizat. Discursul lasă loc proiecției experiențelor trăite, interesului constant pentru cultura și civilizația nouă și învederează preocuparea, în mai mică măsură, pentru conceperea de către autor a unor forme de estetizare a rostirii.

Tican-Rumano dovedește, și prin scrierile la care facem referire, că străbaterea ținuturilor proprii țării și traversarea frontierelor ei devin, nu o dată, mai mult decât pasionante călătorii sau aventuri existențiale. Călătorind, omul regândește geografia spațiului, în funcție de itinerariile parcurse, de cele văzute, citite sau ascultate, descoperă libertatea și voluptatea nelimitării.

Bibliografie

- Tican-Rumano 1971: Mihai Tican-Rumano, *Hoinărind prin țară*, îngrijire de ediție, cuvânt înainte și note de Constantin Darie, București, Editura „Stadion”.
- Tican-Rumano 1937: Mihai Tican-Rumano, *Noți barceloneze. Barrio Chino, cu 31 desemne de d-na E. Deșliu-Petraglu*, cuvânt înainte de Liviu Rebreanu, București, Editura „Cugetarea”.
- Tican-Rumano 1973: Mihai Tican-Rumano, *Peste mări și țări*, cuvânt înainte de Domnica Filimon, ediție îngrijită, tabel cronologic și note de Ion Nistor, București, Editura pentru Turism.

- Tican-Rumano 1990: Mihai Tican-Rumano, *Lacul cu elefanți*, prefață de Anton Tican, București, Editura „Euro”.
- Tican-Rumano 1930: *Corrida. Arte, sangre y passion* [*Corrida. Artă, sânge și pasiune*], scrisoare, introducere și prefețe de Liviu Rebreanu, Corneliu Moldovanu, I. Har și Ionescu-Vion, București, Editura Ziarului „Universul”.
- Dumitrescu 2003: Ion Dumitrescu, *Așa i-am cunoscut*, cuvânt înainte de Emil Manu și portret de Ion Murariu, București, Editura „Paco”.
- Rebreanu 1991: Liviu Rebreanu, *Opere 15*, ediție critică de Nicolae Gheran, stabilirea textului în colaborare cu Nedeea Burcă, București, Editura „Minerva”.
- Rebreanu 1995: Liviu Rebreanu, *Opere 16*, ediție critică de Nicolae Gheran, Editura „Minerva”, București.
- Rebreanu 1984a: Liviu Rebreanu, *Jurnal*, I, text ales și stabilit, studiu introductiv de Puia-Florică Rebreanu, addenda, note și comentarii de Nicolae Gheran, București, Editura „Minerva”.
- Rebreanu 1984b: Liviu Rebreanu, *Jurnal*, II, text ales și stabilit de Puia-Florică Rebreanu, addenda, note și comentarii de Nicolae Gheran, București, Editura „Minerva”.

Mihai Tican-Rumano’s Writings – A Cultural Romanian-Iberian Approach

Mihai Tican-Rumano (1895–1967) published more than forty writings in which he brought into light themes such as: culture, identity, civilization, destiny, voice of humanity from both Romania and Spain (in this way, we mention his literary works: *Noapți barceloneze. Barrio Chino; Corrida*). He lived in Spain between 1924–1931 and there he began his literary career with the book: *Viața albului în țara negrului* (1927). He founded the newspaper “Dacia” (1929), where important names such as Nicolae Iorga, Liviu Rebreanu, Cezar Petrescu, Ion Minulescu, Victor Eftimiu published different articles.

In our paper, we are going to reveal Mihai Tican-Rumano’s contribution to the development of both Romanian and Spanish literature.